

Mening gøres nødvendigt, idet den Bevægelse, som er oppe i den sidste Tid, er fuldkommen berettiget. Denne Bevægelse skal nok gøre sig gældende, hvis et saadant Skridt ikke bliver iværksat.

Men jeg vil pege paa en anden Ting, som man vel maa iagttage, naar Staten gør sin Rettighed gældende, nemlig at den sørger for at komme i Besiddelse af Jord, som den kan benytte til Udstykning, saa at de mange Landet over, der nu trænge til Jord, ad denne Vej kunne komme i Besiddelse af Jordbrug paa saadanne Vilkaar, som Staten maatte anse for rimelige og naturlige. Her foreligge Betingelser, om ikke for at løse Jordspørgsmaalet, saa dog for at styrke den sunde Bevægelse indenfor vort Folk for at faa mange smaa Jordbrug. De forøge vor Nationalrigdom, og Staten har kun Gavn af, at der tilvebringes saa mange som muligt af dem.

Hvis Forholdet blot var det, at vi, i Stedet for at have en Beskatning af Jorden efter dens Værdi i Handel og Vandel, ordnede det saaledes, at de smaa Ejendomme, som ved deres Ejeres Flid og Duelighed blive bragte op til at give langt større Udbytte end de store Arealer, ikke bleve beskattede meget højere end de store Arealer, vilde dette Spørgsmaal løses meget let og naturligt. Thi hvis Beskatningen var ligelig efter Jordværdien og ikke efter Værdien i Handel og Vandel, saa Skatten kom til at hvile lige saa tungt paa de store Arealer som paa de Arealer, der ere udstykkede til smaa Brug, vilde de store Arealer meget hurtigt blive udstykkede, og ingen vilde være ivrigere for denne Udstykning end netop de, der nu ere Besiddere af Len og Stamhuse. Thi de vilde da ganske simpelt ikke paa nogen mulig Maade kunne sidde og raade over disse store og vidtstrakte Arealer. Det ere de kun i Stand til derved, at deres store Areal bliver langt mindre beskattet end de smaa Jordbrugs Arealer.

Da jeg ikke tør gøre Regning paa at kunne tale længere end til Kl. 4, skal jeg her slutte.

Dinesen: Jeg skal fatte mig meget kort, men jeg kan dog ikke undlade at gøre nogle Bemærkninger. Jeg vil da først sige, at paa et Punkt var jeg uenig med de Udtalelser, vi hørte af det ærede Medlem for Kerteminde (Pinstруп), nemlig i hans Mening om den historiske Fremstilling, som den ærede Ordfører for Forlagsstillerne har givet. Jeg deler ikke den Anerkendelse, det ærede Medlem gav

denne Fremstilling, idet jeg mener, den indeholdt adskillige Overdrivelser og adskilligt, som i og for sig ikke var korrekt, ligesom den ogsaa lod flere ret betydelige Huller aabne. Men det skal i øvrigt ikke give Anledning til en længere Udtalelse fra min Side. Endvidere maa jeg bemærke mod den ærede Ordfører, at han fremdrog en hel Del Spørgsmaal, om hvilke jeg ikke kan skønne rettere, end at de ere den foreliggende Sag ret uvedkommende eller i hvert Fald staa i betydelig Afstand fra den.

Naar jeg kan fatte mig i Korthed, er det, fordi jeg kan yde min Anerkendelse til den Fremstilling, vi hørte af den meget ærede Minister, og navnlig det Fremtidsperspektiv, han oprullede for os med Hensyn til denne Sags fortsatte Gang. Jeg kan i den Henseende ikke se rettere, end at med den Fremstilling maa vi for Øjeblikket ikke alene erklære os tilfredse, men ogsaa være ret taknemmelige, idet vi kunne vente, at Sagen inden lang Tid kommer op, nemlig saa snart den højtærede Minister faar afsluttet sine forberedende Arbejder.

Der var særlig et Punkt i den højtærede Ministers Fremstilling, som i betydelig Grad vakte min Interesse. Det var hans Omtale af den juridiske Diskussion, der fandt Sted umiddelbart efter Kommissionsbetænkningen af 1872. Herom har jeg en ret levende Erindring. Jeg kan erindre det Omslag, som denne Diskussion fremkaldte i Datidens Venstre, og ikke mindst kan jeg erindre den Indflydelse, som daværende Folketingsmand for Københavns Amts 5te Valgkreds (Holstein-Ledreborg) udøvede, den Stilling, han indtog til denne Sag, og den Indflydelse, han under denne Sags mere stille Behandling paa dette Tidspunkt øvede, en Indflydelse, der ganske sikkert var medvirkende til, at man fik Tvivl om, hvorvidt den Stilling, man havde indtaget indtil 1872, var berettiget, navnlig overfor Spørgsmaalet om, hvorvidt de Krav, der vare opstillede, vare gennemførlige i Overensstemmelse med, hvad der er gældende Lov og Ret efter Grundloven og andre Love her i Landet. Som sagt: om alt dette har jeg nogen Erindring. Dermed skal ikke være sagt, at jeg indvender noget imod, at Spørgsmaalet atter bliver rejst her og kommer frem. Jeg mener nemlig, at det er et Spørgsmaal, der kræver sin Løsning.

Naar Talen er om Len og Stamhuse, maa jeg sige, at fra de vedkommende Ejendomsbesidderes eller Brugeres eget Standpunkt